

2e Berap 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is	6
Programma 2: Een leefbare gemeente	9
Programma 3: De werkende gemeente.....	11
Programma 4: De dienstverlenende gemeente.....	15
Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead	16
Financiële positie.....	18
Afwijkingen	19
Risico's en verwachtingen.....	22
Investerings.....	23
Grondexploitatie	24
Begrotingswijziging	27
Onvoorzien	28

Inleiding

Hierbij ontvangt u de tweede bestuursrapportage (berap) over 2024 met daarin een overzicht van de verwachte financiële afwijkingen.

Wij stellen u voor:

1. De 2e bestuursrapportage 2024 vast te stellen en de afwijkingen middels een begrotingswijziging te verwerken in de Programmabegroting 2024;
2. Het voorbereidingskrediet voor de ontwikkeling van Biezenakker op te hogen met een bedrag van € 111.347.
3. Het voorbereidingskrediet voor de ontwikkeling van Lenteleven op te hogen met een bedrag van € 39.175.
4. Het investeringskrediet Grond gemeentewerf á € 238.000 in te stellen;
5. Het investeringskrediet Vogelbuurt met € 156.000 uit te breiden;
6. Een viertal investeringskredieten inzetten ter dekking van de investering knelpunt N18 en de verduurzaming van het Isala (Almende) uit de programmabegroting 2025-2028;
7. € 238.000 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve "Plan van aanpak kleinschalig project maatschappelijke opvang".

Verloop saldo begroting (x 1.000)	
Saldo programmabegroting 2024-2027	241
Afwijkingen 1e berap	-1.781
Saldo na 1e berap	-1.540
Afwijkingen 2e berap*	1.276
Nieuw saldo begroting	-264

* inclusief te vormen bestemmingsreserve

Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is

* 1.1 Duurzame mobiliteit en bereikbaarheid

Stand van zaken

- **Het nieuwe mobiliteitsplan**
Na een uitgebreide inventarisatie van de huidige situatie, zijn de knelpunten en ambities met betrekking tot mobiliteit binnen onze gemeente in beeld gebracht. Dit deden we aan de hand van uitgebreide participatie van onze inwoners en belangengroepen en door interne afstemming met andere relevante vakgebieden. Inmiddels zijn 50 maatregelen geselecteerd, waarin een prioritering wordt aangebracht. Besluitvorming over het plan volgt in het 4e kwartaal van 2024.
- **N18**
De Achterhoekraad stemde in met een aanvaardbaar alternatief voor de inrichting van een veilige N18 met een verbeterde doorstroming. In samenwerking met Rijkswaterstaat, provincie, regio Achterhoek en aanliggende gemeenten, wordt gewerkt aan het oplossen van knelpunten, zoals bij de Lichtenvoordseweg en de Radstake. Er worden verschillende scenario's uitgewerkt.
- **Verbeteren fietsmobiliteit**
Een van de doelen in de Regio Deal Achterhoek is het verbeteren van de fietsinfrastructuur. Dit jaar onderzochten wij het traject Doetinchem-Groenlo (via Varsseveld). Met middelen uit o.a. de Regio Deal kunnen knelpunten worden aangepakt.
- **Doorontwikkeling van station Varsseveld tot ov-HUB**
Er zijn voorbereidingen getroffen voor het verbeteren van de busroute door Varsseveld (meer comfort, minder oponthoud). Binnen de planvorming van de nieuwe woonwijk de Tuit wordt gewerkt aan een goede fietsverbinding naar station Varsseveld.
- **Een verkeersveilige oplossing voor de oversteek over de N317 t.h.v. de Oude IJsselweg**
In samenwerking met de provincie Gelderland is een proef gestart, waarbij gemotoriseerd verkeer wordt ontmoedigd om gebruik te maken van de aansluitende zijwegen van het kruispunt. De proef loopt tot november en wordt dan geëvalueerd.
- **Uitbreiding van de laadinfrastructuur voor elektrisch rijden**
Met de plaatsing van laadpalen lopen we goed op schema zoals de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) voorschrijft. De Laadvisie wordt in 2025 geëvalueerd.

* 1.2 Een afvalvrije gemeente

Stand van zaken

- De invoering van het tarief voor het aanbod van restafval is zonder noemenswaardige problemen verlopen. In april 2024 is de gemeenteraad geïnformeerd via een memo over de ervaringen in het eerste kwartaal van invoering. Hieruit blijkt dat er al veel minder restafval is aangeboden en meer grondstoffen dan in voorgaande jaren. De cijfers en ervaringen over het eerste half jaar volgen dit najaar.
- Rondom de invoering van het tarief is in de eerste maanden van 2024 extra handhavingscapaciteit ingezet om een toename in afvaldump, zwerfafval en bijplaatsingen te voorkomen. De personele inzet voor handhaving is nu weer terug op het oude niveau.
- De Ja sticker en het verbod op ongevraagde ongeadresseerde folders zijn ingevoerd op 1 juli. We hebben inwoners hierover meerdere malen actief geïnformeerd via de Gemeentepagina, sociale media en onze website. Eind juni plaatsten we een advertentie op de voorpagina's van de Gelderse Post en Ulfse Krant. Zodoende heeft elke inwoner kennis kunnen nemen van de veranderingen. We hebben de ondernemersverenigingen, bezorgers en huis-aan-huisbladen eerder geïnformeerd, namelijk in het eerste kwartaal van 2024.
- Vanaf dit jaar kunnen inwoners hun snoeiafval op 6 zaterdagochtenden per jaar naar de gemeentewerf brengen, om de hoeveelheid tuinafval uit het restafval te verminderen. Elke keer mochten we ongeveer 50 inwoners verwelkomen op de werf.

- De focus van de voorlichtingscampagne over het tarief voor restafval lag in het najaar van 2023. We stuurden elk adres een brief met een folder en de campagne te vinden in verschillende kanalen. In de eerste helft van 2024 hebben we vooral de Scheidzooipagina's in de Gemeentepagina (themapagina's) en de sociale media ingezet om inwoners te stimuleren afval te scheiden en te informeren over veranderingen.
- Op het gemeentehuis en de gemeentewerf blijven medewerkers hun best doen om het afval goed te scheiden zo hebben we afscheid genomen van de wegwerpbekers.
- Vanaf het najaar gaan we een kennismakingspakket met wasbare luiers aanbieden aan alle ouders die de geboorte van hun kindje aangeven, zowel in onze eigen gemeenten als in Doetinchem (geboorten in het Slingeland ziekenhuis). Dit doen we in samenwerking met de Branchevereniging Wasbare Luiers. Momenteel zijn we bezig met de voorbereidingen van dit project.

* 1.3 Een thuis voor iedereen

Stand van zaken

In 2021 is de woningbouwambitie tot 2030 op 2250 woningen gezet. In 2023 zijn daarvan binnen de Woondeal die met het Rijk en provincie is afgesloten 1500 woningen opgenomen. De netto toevoeging aan de woningvoorraad schommelt de afgelopen jaren rond de 100. Dit is minder dan we graag zouden willen realiseren en minder dan nodig is om het tekort aan woningen snel in te lopen. Belangrijkste reden hiervoor is dat er vrijwel geen harde plancapaciteit (locaties waar direct gebouwd kan worden) was en dat de planvorming voor nieuwe woningbouwlocaties tijd vergt en in sommige gevallen vertraging oploopt.

Dit komt bijvoorbeeld doordat er niet altijd voldoende 'handjes' beschikbaar zijn om plannen direct in behandeling te nemen of te bouwen. Dit geldt niet alleen voor de ambtelijke organisatie, maar voor de gehele bouwketen. In een toenemend aantal gevallen loopt een plan vertraging op omdat er tegen geprocedeerd wordt. Vrijwel iedereen erkent de noodzaak voor woningbouw, maar ziet dit vaak liever niet in zijn of haar spreekwoordelijke achtertuin gebeuren. Ook is het niet langer vanzelfsprekend dat een woning direct op het net kan worden aangesloten.

Qua planvorming liggen we op koers. De afgelopen tijd is een fors aantal bestemmingsplannen vastgesteld, dit zal de komende tijd doorzetten (vanaf 2024 Omgevingsplannen). Daarmee mogen we de verwachting uitspreken dat het aantal woningen dat jaarlijks gebouwd wordt omhoog zal gaan. Zo is recent het bestemmingsplan voor de eerste uitleglocatie de Tuit vastgesteld. Hier is plaats om fasegewijs ruim 500 woningen te bouwen en vormt zo een belangrijke stap bij het invullen van onze woningbouwambitie.

* 1.4 Een vitaal buitengebied

Stand van zaken

Vanuit het Rijk en de provincie is er nog veel onduidelijkheid rondom de opgaven in het landelijk gebied. De provincie Gelderland was gevorderd met het Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG), maar door de verkiezingen en het intrekken van een groot deel van het transitiefonds (dat bedoeld was voor de opgaven in het landelijk gebied) is het afwachten wat dit betekent voor het provinciale programma. De provincie heeft aangegeven verder aan de slag te gaan met het uitwerken van het VLGG, onderdeel hiervan is het opstellen van een uitvoeringsprogramma. Deze stap kan de provincie pas afronden als het Rijk duidelijkheid geeft over een aantal rijksregelingen en de hoeveelheid geld dat het in het programma wil steken. De planning is daardoor ook verschoven, naar verwachting zal dit pas rond de zomer van 2025 afgerond worden. Als gemeente zijn we op dit proces aangehaakt via de regio Achterhoek en blijven we gevraagd en ongevraagd input leveren.

Voor het Lokaal Programma Vitaal Buitengebied werken we aan een overzicht van beleid en regelingen van andere overheden. Mede op basis daarvan kunnen we voor Oude IJsselstreek kansen en opgaven definiëren. Door de opgelopen vertraging bij het Rijk en de provincie is er op dit onderdeel ook nog onduidelijkheid voor het maken van ons lokale programma, hierdoor hebben we nog niet inzichtelijk kunnen maken of aanvullende lokale maatregelen nodig zijn.

Wij werken wel verder aan het opstellen van het Lokaal Programma Vitaal Buitengebied op basis van de lokale situatie in het buitengebied. We maken inzichtelijk wat moet (wet- en regelgeving), wat mag (beleid) en wat kan (ambities/wensen). Wanneer er duidelijkheid komt vanuit het Rijk en de provincie kunnen we dat vergelijken met onze lokale situatie en beoordelen of een eventuele lokale aanvullende bijdrage nodig is.

Verder is een start gemaakt met Datalab GO voor het thema Vitaal Buitengebied om regionaal inzichtelijk te maken wat de feitelijke situatie is in het buitengebied (o.a. het aantal en soort agrarische bedrijven, landgebruik etc.). Met behulp van deze data werken wij aan het structureel monitoren van onze lokale situatie. Dit kan ons ook helpen bij het vormgeven en eventueel bijstellen van het Lokaal Programma Vitaal Buitengebied.

Tot slot is per 30 juni 2024 het project Werken aan toekomst gerichte Erven Achterhoek (WATEA) gestopt. Dit wordt nog geëvalueerd. Op basis daarvan gaan we bekijken hoe we lokaal hieraan verder invulling kunnen geven.

*** 1.5 Klimaatadaptieve groene kernen**

Stand van zaken

De gemeenteraad heeft in mei ingestemd met de streefwaarden voor hitte, wateroverlast en groen uit het Kader Klimaatadaptieve Kernen. Aan de hand van deze streefwaarden wordt nu de data-analyse voor de kernen uitgevoerd. Uit deze analyse en de realiteitscheck volgt een lijst met prioritaire locaties. In Q4 wordt gestart met een voorstel voor de aanpak van die locaties.

*** 1.6 Minder energie verbruiken, meer duurzame energie opwekken**

Stand van zaken

Energietransitie heeft een variatie van thema's en activiteiten waarbij sommige goed lopen en andere minder. Zo gaat het opwekken van duurzame energie voorspoedig. Zonneveld Havebos levert al zonnestroom, en de zonnevelden Rafelder en Zonnewilg gaan in 2024 beginnen met de bouw. De aanpak energiearmoede loopt ook goed met name de energie-coaching, de witgoedregeling en de subsidies voor woningisolatie. De generieke regeling "Oude IJsselstreek Isoleert" waar elke woningeigenaar een isolatiesubsidie kan krijgen loopt prima. Het programma Isolatie Subsidie Achterhoek (ISA) bedoeld voor het verduurzamen van woningen met lage energielabels (label D en slechter) is gedeeltelijk van start gedaan. In het najaar van 2024 zal deze gunstige subsidieregeling volledig opengesteld worden.

De dorpsuitvoeringsplannen in Silvolde en Varsseveld zijn gereed, de komende jaren volgt de uitvoering. Energietransitie blijft een thema dat onze inwoners bezighoudt, dat blijkt onder meer uit de grote opkomst bij het tweede succesvolle energiefestival van het burgerinitiatief BEOIJ. Ook onze inwonersadviseurs Verduurzaming krijgen veel vragen van inwoners over het verduurzamen van hun woning.

De thema's die minder lopen hebben onze volle aandacht. Er is, ook in onze gemeente, steeds meer sprake van netcongestie. Netcongestie remt ook de opwek van zonnestroom, bijvoorbeeld bij bedrijven. Het tempo van verduurzaming van bedrijven moet omhoog. We zoeken naar manieren dit te realiseren.

Het isoleren van spouwmuren is sterk verminderd. In spouwmuren kunnen beschermde diersoorten zitten, bijvoorbeeld vleermuizen. De spouw mag pas geïsoleerd worden als er een ontheffing is op de Wet natuurbeheer. Het krijgen van een ontheffing is pas mogelijk als er een Soorten Management Plan is. We gaan hiermee aan de slag en onderzoeken alternatieven. Tot slot is er een tijdelijke stop gezet op de Toekomstbestendig Wonen Lening, het fonds dat beschikbaar is gesteld voor deze lening is op. Voorlopig kunnen we geen aanvragen in behandeling nemen. Er is wel een alternatief via het landelijke Warmtefonds. Het Gemeentelijke Uitvoeringsprogramma wordt in 2024 afgerond. In dit programma staan de doelen, de speerpunten en thema's waar we de komende jaren aan gaan werken. Belangrijk is dat vanuit het Rijk structureel meer middelen beschikbaar zijn. Hierdoor is het team Energietransitie structureel uitgebreid met drie adviseurs (2.4 fte).

Programma 2: Een leefbare gemeente

* 2.1 Inwoners ervaren een positieve gezondheid

Stand van zaken

Gezondheid is een groot goed en is meer dan 'niet ziek' zijn. Iedereen wil het liefst zo lang mogelijk in goede gezondheid leven. Gezonde inwoners zijn vooral ook gelukkige en tevreden inwoners. Het verbeteren van de gezondheid en kwaliteit van leven van onze inwoners is één van de hoofdoelen van onze visie '*Naar het hart van de beweging*'.

Vanuit het '*Lokale Plan van Aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord 2024-2026*' en het '*Regioplan de Gezondste Regio Achterhoek*' werken we met heel veel partners aan de beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag.

Gezonde en veerkrachtige jeugd

Via de Gezonde School aanpak werken we steeds meer samen met het primair en voortgezet onderwijs aan een gezonde kindomgeving. Zo heeft het Almende College het certificaat Gezond School voor het thema sport en bewegen ontvangen. De voorbereidingen zijn gestart om dit najaar ook aan te sluiten bij het landelijke programma '*JOGG Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst*'.

Buurtzorg Jong is gestart met een pilot voor het versterken van de pedagogische context. Samen met het onderwijs zijn zij aan de slag om het gewone leven te versterken door het aanbieden van collectieve ondersteuning op school in plaats van individuele zorg.

Met onze partners uit de bouwteams voor zowel jeugd als wmo zijn verschillende plannen uitgewerkt en in uitvoering. Het gaat het dan bijvoorbeeld om het vergroten van de leefbaarheid in de wijk en het versterken van de sociale basis in Silvolde door het verbinden van formele en informele zorg. Buurtzorg Jong voert een pilot uit in Terborg om de inzet van specialistische GGZ te voorkomen of gericht in te zetten.

Vitaal ouder worden

Door Samen Sterker Thuis blijven we investeren om ouderen te ondersteunen om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen. Samen met Sensire en Azora werken we vanuit een vernieuwende en domeinoverstijgende netwerkorganisatie. Samen Sterker Thuis komt steeds beter en eerder in beeld. Ook als er nog geen zorgvraag is. Zo is het mogelijk om nog meer in te zetten op positieve gezondheid en reablement ter voorkoming van inzet van zorg en voorzieningen. De samenwerking met het medisch domein via onder andere ergotherapeut en de huisarts loopt steeds beter. Voor de verbinding met het voorliggende veld sluit ook een welzijnscoach van Sociaal Werk Oude IJsselstreek aan.

De ketenaanpak valpreventie is vanuit een lokale werkgroep inmiddels bijna volledig ingericht. Er zijn afspraken gemaakt met fysiotherapeuten voor het geven van valpreventie cursussen. De voorbereidingen voor een campagne in dit najaar tijdens de valpreventieweek zijn gestart.

De lokale coalitie tegen eenzaamheid groeit. Steeds meer inwoners en professionals sluiten zich bij deze coalitie aan en gaan activiteiten (bijvoorbeeld wandelingen, lunches en het bezoeken van festivals) organiseren.

Gelijke kansen voor iedereen

Gezondheidsverschillen verkleinen we door ongelijk te investeren. Op basis van diverse (gezondheids)indicatoren is gebleken dat onder andere voor Terborg extra aandacht nodig is. Via een landelijke subsidie zijn we met wijkaanpak 'Een rookvrij leven voor iedereen' met inwoners en professionals in Terborg in gesprek over roken en breder hun gezondheid. Onder de vlag '*Terborg Gezond!*' is de samenwerking met het onderwijs, Buurtzorg Jong en de moskee inmiddels opgestart.

De Werkgroep Onbepakt Meedoen blijft via heel veel verschillende activiteiten werken aan een nog inclusiever Oude IJsselstreek. De afgelopen periode is de werkgroep ondersteund in hun doorontwikkeling. Inmiddels is de werkgroep een zelfstandige stichting en ontvangt een basissubsidie voor hun activiteiten. Bij de verkiezing van de meest toegankelijke gemeente van Nederland behoren we tot de laatste tien kanshebbers op de titel.

Via Sociaal Werk Oude IJsselstreek is er onder de titel '*Geef Oude IJsselstreek Kleur!*' inmiddels ook een werkgroep actief voor gelijke kansen voor de Regenbooggemeenschap. Tijdens de Achterhoek Pride in juni was er een kleurrijk en divers programma in Oude IJsselstreek en in de Achterhoek.

Vanuit de ambitie om dakloosheid in 2030 fors terug te dringen is er samen met wooncorporatie Wonion en twee aanbieders een plan van aanpak gemaakt voor kleinschalige maatschappelijke crisisopvang.

Monitoring

Volgens de meest recente meting (2022) ervaart 69,8% van de inwoners in Oude IJsselstreek een (zeer) goede gezondheid. Het gemiddelde in Nederland is 69,0% en in de Achterhoek is het 71,1%. De voorbereidingen voor een nieuwe Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen in het najaar zijn door de GGD Noord- en Oost-Gelderland gestart. De resultaten zijn naar verwachting uiterlijk in mei 2025 beschikbaar.

Aanvullend op de beschikbare data zetten we reflexieve monitoring in om te volgen of we werken volgens de bedoeling. Reflexieve monitoring richt zich op interactief leren en bijsturen, getoetst aan lange termijn ambities voor systeemverandering. In 2024 is deze vorm van monitoring uitgebreid naar andere partners in het Sociaal Domein. Het college en het management hebben inmiddels een training gevolgd over reflexieve monitoring. Dit najaar maakt ook de gemeenteraad kennis met deze wijze van monitoren.

*** 2.2 Integrale aanpak Zorg en Veiligheid**

Stand van zaken

Afgelopen jaar is er door verschillende collega's gewerkt aan de verdere inrichting van zorg en veiligheid. In het tweede helft van het jaar is er nog het nodige te doen in de doorontwikkeling om alle gerelateerde wetten goed te borgen. Afgelopen maanden is er met samenwerkingspartners hard gewerkt aan een groepsaanpak rondom een jeugdgroep. De lessen die zijn opgedaan worden verwerkt in een convenant om deze te borgen voor de toekomst.

De toekomsttuin Kind -en Gezinsbescherming die werd uitgevoerd door de gemeente Doetinchem voor de Achterhoekse gemeenten is voor de zomer afgesloten. Op dit moment wordt uitgewerkt hoe dit verder gaat verlopen in de Achterhoek en binnen Gelderland.

*** 2.3 Wonen doe je thuis**

Stand van zaken

Op dit moment zien we een lichte afname van het aantal kinderen in verblijf, deze trend zien we vanaf 2023 ontstaan. Daarnaast worden er verschillende acties uitgevoerd op lokaal en regionaal niveau om te zorgen dat we deze lijn vasthouden. Dit vraagt van alle betrokken partijen denk daarbij aan Buurtzorg Jong, de zorgorganisaties en de Jeugdbescherming intensieve samenwerking om hierin stappen te blijven zetten.

*** 2.4 Groter bereik minimabeleid**

Stand van zaken

Per 1 juli zijn we gestart met de uitvoering van het nieuwe beleid. De beleids- en uitvoeringsregels zijn vereenvoudigd, waardoor de minimaregelingen makkelijker te begrijpen zijn. Bij een aanvraag wordt de gehele situatie van de inwoner bekeken en wordt direct beoordeeld of een inwoner ook voor andere (jaarlijkse) vergoedingen/tegemoetkomingen in aanmerking komt.

*** 2.5 Participeren voor iedereen**

Stand van zaken

Alle inwoners die op dit moment (inkomens)ondersteuning ontvangen vanuit Stoer zijn in beeld bij de loopbaanbegeleiders. De begeleiding wordt afgestemd op de behoefte van de inwoner, waarbij er gekeken wordt naar de mogelijkheden, de uitdagingen en de wensen van de inwoner. Waar mogelijk volgt de inwoner een traject.

Bij de uitvoering van het klanttevredenheidsonderzoek zijn er te weinig reacties ontvangen om een valide rapport te kunnen opstellen. Op dit moment wordt er gewerkt aan respons verhogende maatregelen.

Programma 3: De werkende gemeente

* 3.1 Versterken van duurzame economische ontwikkeling

Stand van zaken

Wij hebben het mogelijk gemaakt dat Liander een deel van het energienet voor Varsseveld vanuit Ulft heeft aan kunnen leggen. Verdere werkzaamheden volgen in de komende jaren. De afspraken met Technobasis en de Talententuin vernieuwen we in het najaar van 2024 zodat vanuit een faciliterende rol lokale en regionale initiatieven op het vlak van onderwijs en arbeidsmarkt voor de langere termijn ondersteund worden. Met name het bij elkaar brengen van verschillende onderwijsorganisaties en ondernemers is daarbij van belang.

* 3.2 Versterken van compacte, toegankelijke en groene winkelcentra

Stand van zaken

We zijn met ondernemers, belanghebbenden, politie en handhaving begonnen aan het proces om tot een 'actieplan veilig winkelgebied' te komen. (vergelijkbaar met het keurmerk veilig bedrijventerrein'.) We hebben een bijeenkomst georganiseerd met de verschillende belanghebbenden en zijn het proces gestart om te komen tot een veiligheidskeurmerk met afspraken. Ondernemers en politie sturen op afronding in 2024, als gemeente helpen we daarbij.

* 3.3 Versterken van de agrarische sector

Stand van zaken

Wekelijks vinden gesprekken plaats met (agrarische) bedrijven in het buitengebied. In deze gesprekken verkennen we welke toekomstwensen er leven. Het gaat hier dan bijvoorbeeld over doorgang van bedrijf, uitbreiden of verbreden van bedrijfsvoering, en/of het gebruik maken van het uitnodigingskader wonen. In deze gesprekken wijzen we altijd op de verschillende rollen van de gemeente, de provincie en het rijk. Wij denken vanuit onze rol mee, maar zijn meestal niet in eerste instantie aan zet.

* 3.4 Versterken van de (toekomstbestendigheid van de) industrie

Stand van zaken

Het RPW (Regionaal Programma Werklocaties) is vastgesteld door alle Achterhoekse gemeenteraden en Gedeputeerde Staten. Daarin zijn voor Oude IJsselstreek een aantal belangrijke zaken voor de toekomst vastgelegd, waaronder aandacht voor bestaande bedrijventerreinen, perspectief voor de lange termijn voor bedrijvigheid in Varsseveld. Daarbij ook, op termijn, de uitbreiding van bedrijvigheid in de omgeving van Ulft-Etten-Terborg voor lokale bedrijven, nu De Rieze zo goed als uitverkocht raakt. Het bouwrijp maken van Het VIP zal in 2025 starten. De revitalisering van de IJsselweide loopt al en ronden we in 2025 af. Vanuit onze rol als beheerder van de openbare ruimte gaan we voor extra groen en hebben we aandacht voor verkeersveiligheid. Tevens hebben we ondernemers bij elkaar gebracht om bijvoorbeeld te kijken naar verduurzaming van bedrijven. Tevens hebben we voor de revitalisering IJsselweide een subsidieaanvraag bij de Provincie gedaan. Vanwege de uitloop van werkzaamheden op de IJsselweide alsmede vertraging vanuit de Provincie over het toekennen van de subsidie, hebben we de aanpak van Hofskamp Zuid uitgesteld.

* 3.5 Versterken van onderscheidend toeristisch recreatief aanbod

Stand van zaken

Studenten van Saxion hebben via de Kennis- en Innovatiewerkplaats mogelijkheden voor de organisatie van de IJzerbiënnale onderzocht en een draaiboek ontwikkeld. Voor dit nieuwe cultureel evenement, gericht op de ijzerhistorie, stimuleren we partijen om in 2025 de eerste editie te organiseren.

De samenwerking tussen studenten en ondernemers heeft inmiddels al vaker geleid tot nieuwe initiatieven en productontwikkeling zoals het bordspel 'De Ganzensprong', de 'Lekker Lokaal Route' en binnenkort het 'Scout-avontuur'.

Dit voorjaar is er in de communicatie en productontwikkeling meer ingezet op de Duitse markt, waardoor het toeristisch recreatieve aanbod nog intensiever bij de Duitse gasten onder de aandacht is gebracht. Daarnaast vindt er eind september de 1ste EMOJI Fiets- en Handbike3Daagse plaats. Dit organiseren de gemeentes Emmerich am Rhein en Montferland, Oude IJsselstreek en de werkgroep Onbeperkt Meedoen. Het plaatsen van het extra Schabracq straatmeubilair in de openbare ruimte is nu in voorbereiding. Daarnaast wordt er gewerkt aan de visie recreatievaart en de realisatie van vrije camperplekken langs het water. Op 27 juni 2024 heeft de stuurgroep van het DRU Industriepark (DRU IP) de raad geïnformeerd over het vervolg van de doorontwikkeling DRU IP. De stuurgroep maakt een verdiepingsslag wat leidt tot een concrete businesscase met verschillende scenario's ter versterking van de recreatieve functie van het DRU Industriepark. Dit najaar wordt dit ter behandeling aangeboden aan het College en daarna ter besluitvorming aan de Gemeenteraad.

* 3.6 Cultuureducatie bevorderen in het primair en voorgezet onderwijs.

Stand van zaken

Stichting Kick geeft uitvoering aan het Lokale Cultuurmenu en aan de Impuls Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit van het Rijk. Kunst en cultuur zijn hierdoor bereikbaar voor alle kinderen in het basisonderwijs en het voorgezet onderwijs. Voorbeelden van cultuurprojecten in het onderwijs: theatervoorstellingen op school, muzikles in de klas of een bezoek aan het Rijksmuseum, maar ook zelf kunst maken d.m.v. een workshop zeefdrukken of striptekenen.

Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de borging van cultuureducatie in het onderwijs. Dit doen we o.a. door te werken aan een convenant cultuureducatie, waarin afspraken tussen gemeente, onderwijs en culturele aanbieders worden gemaakt. De verwachting is dat er eind 2024 een convenant cultuureducatie ondertekend kan worden door alle deelnemende partijen. Dit convenant kent weer een looptijd van 4 jaar.

* 3.7 Gelijke onderwijskansen bieden voor iedere jeugdige

Stand van zaken

In 2024 dragen we vanuit ons OnderwijsKansenBeleid bij aan gelijke(re) kansen voor onze jeugdigen. Begin 2024 is er een brede conferentie georganiseerd met alle lokale partners. Deze was succesvol, de input gebruiken we om gezamenlijk verder werk te maken van gelijkere kansen voor iedereen. We doen dit door het faciliteren van regulier aanbod zoals peuteropvang, voorschoolse educatie, zomerschool, taalklassen, Voorleesexpress. Daarnaast zetten we ons in 2024 specifiek in op de volgende onderwerpen:

Ouderconsulenten

De pilot ouderconsulenten is positief afgerond. Uit de evaluatie blijkt dat in het pilotjaar al 42 gezinnen ondersteund zijn. Scholen en ouders zijn positief over de ouderconsulenten. De gemeente en het onderwijs hebben dan ook de intentie uitgesproken om de komende drie schooljaren de ouderconsulent voort te zetten. Twee scholen (Dynamiek en Oersprong) kunnen gebruik maken van een landelijke subsidieregeling voor de komende drie schooljaren.

Aanpak tegen pesten/Mentale gezondheid

De landelijke dag tegen het pesten was het startmoment van een rondgang van het kunstwerk "NO Hate" om bij te dragen aan een gemeente zonder discriminatie, haat en vooroordelen. Op diverse locaties heeft het kunstwerk gestaan zoals bij het Almende, de Dru, en IKC Groeituin. Tijdens en rondom de week tegen pesten in september zal door de bibliotheek aandacht worden gegeven aan het thema. Ook vanuit de gemeente zal via haar socials aan dit thema in de week tegen het pesten aandacht worden gegeven.

In het onderwijs is de week tegen het pesten onderdeel van de Gouden weken waarbij breed stil wordt gestaan bij groepsvorming en normen en waarden.

De aanpak tegen het pesten heeft zich verbreed tot een aanpak voor mentale gezondheid voor jeugdigen in onze gemeente. Vanuit het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) bespreken we met lokale partners, waaronder het onderwijs en de jongerenraad, hoe we de mentale gezondheid samen kunnen versterken.

*** 3.8 Duurzame en toekomstgerichte onderwijshuisvesting**

Stand van zaken

De sloop van de voormalige Christoffelschool loopt vertraging op om te kunnen voldoen aan de eisen van de wet Natuurbeheer. Naar alle verwachting zal de realisatie van het IKC nu in het schooljaar 2024-2025 kunnen plaatsvinden.

Ten behoeve van de planvorming IKC Silvalde is in 2024 gestart met het opstellen van stedenbouwkundige randvoorwaarden van dit plangebied op basis waarvan de RO procedures kunnen worden ingevuld en de planvormingsfase van dit project kan worden gestart.

De uitwerking van het IHP 2024 is gestart, waarbij het project De Woelwaters meegenomen wordt bij de ontwikkeling van het plangebied De Wesenthorst. Vanaf de start van het schooljaar 2024/2025 fuseren de De Knienenbult en De Meeander. De leerlingen van de Knienenbult (Westendorp) verhuizen naar De Meeander (Varsseveld). Ten gevolge van autonome groei van de Meeander en de extra leerlingen die overkomen vanuit De Knienenbult is aanvullende huisvesting nodig bij de Meeander.

Het college is op 18 juni 2024 akkoord gegaan met een aanvraag voor uitbreiding van de Meander als gevolg van autonome groei en fusie met de Knienenbult middels directe plaatsing van tijdelijke units naast de school met vier lokalen voor een periode van vijf jaar.

Hiervoor is in 2024 een bedrag benodigd van € 107.000. In de begroting 2025 zijn in lijn met de VJN de kosten voor de komende jaren opgenomen.

In het verlengde van het IHP is gestart met een onderzoek naar de kwaliteit van de gymnastieklocaties in onze gemeente om daarmee richting te kunnen geven aan een beleidsvisie en uitwerking voor de toekomst van de huidige locaties. In het vierde kwartaal ronden we dit onderzoek af.

*** 3.9 1 Vluchtelingen opvangen**

Stand van zaken

Oude IJsselstreek vult alle drie de taakstellingen voor huisvesting van vluchtelingen zo goed mogelijk in.

Daarbij kiezen we voor:

- kleine locaties voor Oekraïners, in leegstaand vastgoed;
- een grote locatie voor asielzoekers, op afstand van onze kernen, in samenwerking met Doetinchem, de provincie Gelderland en het COA;
- doorstroomlocaties voor statushouders.
- De opvang van Oekraïners loopt op schema. Er kwamen in 2024 verschillende locaties bij, waardoor aan het einde van 2024 de gehele taakstelling gerealiseerd is.
- We zijn op zoek naar een grote(re) locatie voor de opvang van Asielzoekers.
- We hebben in 2024 een doorstroomlocatie voor statushouders geopend. Daarmee kan een deel van de taakstelling voor deze doelgroep worden aangevuld. De inzet blijft, om in samenwerking met Wonion, zo snel mogelijk te komen tot reguliere woningen voor deze doelgroep.

*** 3.9 2 De gezondheid en het welzijn van inwoners bevorderen**

Stand van zaken

De Buurtsportcoaches, in opdracht van de gemeente, werken samen met de verschillende partijen binnen het maatschappelijk veld, om inwoners sportaanbod op maat te bieden. Zij hebben zich ingezet voor het voorkomen van vallen bij ouderen, het tegengaan van overgewicht en obesitas bij jongeren en volwassenen. Dit doen zij op basis van de ketenaanpakken vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

De buurtsportcoach ondersteunt (sport)verenigingen, ook vanuit het Vereniging Informatie en Evaluatiepunt (VIEP).

Daarnaast levert Helpgewoon Buurtsport de Sportparkmanager op sportpark de IJsselweide. Deze inzet voorziet in een behoefte, er wordt veelvuldig gebruik van gemaakt.

We zijn actief lid van het gemeentelijk samenwerkingsverband Achterhoek in Beweging. We geven gezamenlijk uitvoering aan de regionale opgave in de sport. We hebben bijvoorbeeld met de inzet van topsporters breedtesport gestimuleerd.

*** 3.9 3 Samenwerken met Duitsland**

Stand van zaken

- Het GROS Regiodeal project eindigde op 31 december 2023. Voor het onderdeel 'Internationaal Netwerkbureau' wordt een nieuwe aanvraag ingediend bij de Regio Achterhoek voor de nieuwe Regiodeal.
- De doorstart stagneerde in 2023 aan Duitse zijde en is pas in 2024 opgepakt. Het projectleiderschap is in Duitse handen van de Stadt Bocholt.
- In het kader van het EMOJI project werden verschillende activiteiten uitgevoerd, zoals de Maestro dirigeerwedstrijd, de Vrijheidsloop op 5 mei en een sportevenement voor Nederlandse en Duitse scholieren. Er staan nog een aantal activiteiten op het programma voor 2024, zoals de fietsdriedaagse in het grensgebied.
- Het thema 'huisvesting van arbeidsmigranten' heeft tot nu toe nog geen invulling gekregen.

Programma 4: De dienstverlenende gemeente

* 4.1 Bereikbaarheid en persoonlijke dienstverlening

Stand van zaken

Techniek:

Via de ICT samenwerking is aangesloten bij de aanbesteding van de VNG voor de telefonie. Vodafone is als beste uit deze aanbesteding gekomen, wat betekent dat we begin 2025 de overstap gaan maken van Odido naar Vodafone. Ook gaan we daarbij bellen via een andere applicatie, te weten de KCC functionaliteit van Teams. We zetten daarbij in op een overzichtelijke manier van bellen, waarbij het gebruik van de applicatie onze bereikbaarheid hopelijk gaat verbeteren. Voor de implementatie hiervan is een planning gemaakt, waarbij wij in 2025 aan de beurt zijn.

Organisatie:

Binnen het team Publiekszaken zijn we in 2024 door personele omstandigheden genoodzaakt om een pas op de plaats te maken. We hebben daardoor ook nog geen structurele invulling kunnen geven aan de in te vullen functie. Mede daardoor heeft ook de nadere instructie binnen de organisatie nog niet plaatsgevonden. In de tweede helft van 2024 wordt hier verder invulling aan gegeven, of zal dit later worden gecombineerd met de uitrol van de technische oplossingen in 2025.

* 4.2 Aanpak ondermijning

Stand van zaken

Op alle punten uit de begroting 2024 zijn verschillende acties uitgevoerd of opgestart, waarmee we met de aanpak van ondermijning op schema liggen. De actiepunten blijven ook voor 2025 lopen.

Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead

* 5.1 We zijn een inclusieve werkgever

Stand van zaken

Wij zijn een inclusieve werkgever. We voldoen ruimschoots aan de banenafpraak doordat wij een aantal inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk hebben in vaste dienst, in werkervaringsplaatsen en in maatschappelijke banen. De verhouding man-vrouw in leidinggevende functies is vrijwel gelijk waarmee het management het juiste voorbeeld geeft.

* 5.2 Vergroten(cyber-)bewustzijn en weerbaarheid van inwoners, organisatie en de gemeente

Stand van zaken

Op alle speerpunten uit de begroting liggen we op schema, met uitzondering van het organiseren van de escaperoom. Vanwege de ambtelijke capaciteit die nodig is voor het rekenkameronderzoek naar informatieveiligheid, is de escaperoom doorgeschoven naar 2025.

* 5.3 Een betrouwbare gemeente

Stand van zaken

Het online platform onzeoudeijsselstreek.nl is gegroeid naar 1480 leden. We delen op dit platform informatie en vragen om input over verschillende thema's waaronder speeltuinen, woningbouwplannen en duurzaamheidsonderwerpen. Aan dit platform is de sociale kaart Meedoen in Oude IJsselstreek toegevoegd. Er zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd om inwoners te informeren en input op te halen. Enkele mijlpalen zijn gevierd. In mei is een nieuwe participatiecoach gestart die de uitvoering van het participatiebeleid verder voortzet en initiatiefnemers en medewerkers ondersteunt en adviseert bij de participatie aanpak. De jongerenraad en kinderraad zijn beide meerdere keren bij elkaar gekomen.

* 5.4 Versterken interne beheersing

Stand van zaken

We kiezen ervoor om de SDG's vanuit de praktijk vorm en inhoud te geven. Hierdoor krijgen we inzicht in de lokale vertaling van de SDG's en daarmee in onze lokale doelen. De invulling van het door ontwikkelen van onze verantwoording, monitoring en risicomanagement is een meerjarig proces waarbij eerste stappen zijn gezet met het invullen van de rechtmatigheidsverantwoording en het in beeld brengen van onze processen.

* 5.5 Datagedreven werken om beter onderbouwde keuzes te maken

Stand van zaken

We zetten in op twee sporen:

In onze interne organisatie sluiten we met datagedreven werken zoveel mogelijk aan op bestaande ontwikkelingen, waaronder het op orde brengen van onze processen. Zo zorgen we dat we het datagedreven werken goed borgen in onze werkwijzen en dat we geen dingen dubbel doen.

Samen met het Datalab zetten we daarnaast veel in op scholing. Naast de al bestaande trainingen zijn er een nieuwe modules ontwikkeld die onze collega's scholen op specifieke onderdelen van datagedreven werken. Deze modules bevatten een breed spectrum aan onderwerpen, van de meer algemene modules zoals vraagarticulatie, tot specialistische trainingen over werken met ArcGIS.

* 5.6 Een toekomstbestendig en toegankelijk gemeentehuis

Stand van zaken

De uitgevoerde scenariostudie voor de gemeentelijke huisvesting gaf als eindresultaat financieel onderbouwde, uitgewerkte scenario's. We kunnen hier geen verdere uitwerking aan geven, omdat de onderzochte scenario's financieel niet haalbaar blijken.

Op dit moment kijken we wat de mogelijkheden zijn tot het onderzoeken van een extra vierde scenario. Een scenario waarin we verschillende opgaven willen verbinden om uiteindelijk te komen tot toekomstbestendige gemeentelijke huisvesting.

*** 5.7 Publiceren Woo-informatie**

Stand van zaken

Op dit moment zijn we bezig met het organiseren van een technische voorziening die kan aansluiten op de WOO-index zodat wij als gemeente informatie actief kunnen publiceren. In het 4e kwartaal kunnen wij een begin maken met het publiceren van de eerste categorieën, zoals aangegeven door de Rijksoverheid. We gaan van start per 1 november met de volgende categorieën:

- 1.1 Wetten en algemeen verbindende voorschriften
- 1.2 Overige besluiten van algemene strekking
- 1.3 Organisatie en werkwijze
- 1.4 Bereikbaarheidsgegevens

Voor enkele categorieën voldoen wij al op dit moment aan de actieve publicatieplicht. Daar waar wij nog stappen moeten zetten, zorgen wij ervoor dat deze voor 1 november zijn gezet.

Financiële positie

Afwijkingen

Pgr	Tkvid	Omschrijving	Afwijking	Toelichting op de afwijking
5	0.8	Gemeentehuis facilitair	30.000	Budget energie. Op basis van de huidige (gas)tarieven en verbruik kan het budget naar beneden bijgesteld worden.
5	0.8	ICT	-18.000	18.000 méérkosten door indexaties (gemiddeld 5,3% conform inkoopvoorwaarden) van contracten. Dit is een structurele ontwikkeling.
5	0.8	Samenwerking automatisering	-75.000	De afwijking is 75.000 negatief (4% ten opzichte van begroot) door indexaties van contracten en loonstijgingen.
5	0.8	Samenwerking automatisering	84.000	Tegenover de afwijking van 75.000 staat een positief jaarrekeningresultaat over 2023 van 84.000 vanuit de samenwerking met Doetinchem.
1	0.3	Aan- en verkopen onroerende goederen	400.000	Circa 400.000 meer opbrengsten. Dit is het gevolg van de verkoop van het pand Zeskamp 3 in Ulft.
1	0.3	Kantoor Frank Daamenstraat	-36.000	De afwijking is minder inkomsten huur in verband met leegstand linkerdeel pand (vanaf 1-1-2024) maandelijks 3.000 minder inkomsten huur onroerende zaken.
1	0.3	Project Snippergroen	-40.000	De afwijking is incidenteel circa 40.000. Het project snippergroen zorgt voor kosten door de inzet van deskundigen, maar hier staan inkomsten uit verkoop tegenover. Momenteel wordt minder onroerend goed verkocht. Per saldo dit jaar negatief, maar kosten gaan voor de baat uit.
1	0.3	De Wesenthorst	25.000	De tarieven voor gas zijn gedaald.
4	1.1	Brandbestrijding	-10.000	De afwijking zal rond de 10.000 zijn (is nu nog niet te zeggen omdat de resultaten van de jaarlijkse inspectie nog niet binnen zijn). Door de toename van het aantal geboorde putten (nieuwbouw binnen- en buiten de bebouwde kom) zullen de kosten van de jaarlijkse inspecterende ook stijgen. Daarnaast neemt het onderhoud aan de geboorde putten toe. Dit heeft (met name) met de leeftijd van de putten te maken. De afwijking zal de komende jaren structureel zijn.
4	1.2	APV	15.000	Inkomsten betreffen de leges voor de evenementenvergunningen. Hiervoor is dit jaar tot nu toe al ruim 12.000 meer aan leges ontvangen dan op de begroting stond. Verwacht wordt dat er hier nog wel wat bij komt in de komende maanden.
1	2.1	Bermen	-10.000	"Startup in Residence/ Bermgras challenge". De kosten hiervoor zijn 10.000. Dit is dit jaar gestart en is incidenteel.
1	2.1	Verkeersmaatregelen	-10.000	De afwijking is ca. 10.000. Er moet dit jaar onderhoud aan de bewegwijzering worden uitgevoerd. De kosten hiervan liggen rond de 20.000. In de begroting 2024 is hier niet voldoende dekking voor.
3	3.1	Uitvoering lokaal voedselbeleid	5.000	Met onze bijdrage t.h.v. 16.500 Euro aan Achterhoek Food geven we middels initiatieven die zijn opgenomen in het Projectplan Achterhoek Food 2024 - 2027 uitvoering aan onze lokale voedselbeleidsambities. De overige 5.000 Euro aan uitvoeringsmiddelen worden naar verwachting in 2024 niet besteed.
3	4.2	Tijdelijke huisvesting Meeander	-107.000	Voor de tijdelijke huisvesting Meeander bedragen de kosten in 2024 per saldo 107.000. Deze kosten bestaan uit het plaatsen van de portocabins, zorgen voor aansluiting en 4 maanden huur.
3	4.3	Leerplicht	-45.000	Op dit budget ontstaat een tekort van ongeveer 45.000. Dit als gevolg van het regionaal inkopen van diensten die wij afnemen. Omdat wij deze zelf niet of tijdelijk niet in huis hebben.
1	5.2	Subsidiering sportcomplex de Paasberg	65.000	De indexering valt lager uit dan begroot. Op basis van de berekende bedragen houden we ongeveer 65.000 over.
1	5.2	Subsidiering sportcomplex van Pallandt	40.000	De indexering voor 2024 valt lager uit dan begroot. Gebaseerd op de berekende cijfers over 2024 komen we uit ongeveer 40.000 lager uit.
1	5.2	Voetbalcomplexen	-20.000	De onderhoudskosten voor 2024 zijn te laag geïndexeerd. Wij verwachten een overschrijding van 20.000.
1	5.2	Gymzaal Lichtenberg	-8.000	De afwijking is ontstaan door minder huurinkomst van 5.660 in verband met indexering van de huur en door meer uitgaven van 2.340 op uitbesteed werk door indexering van de bedrijven.
2	6.1	Samenlevingsinitiatieven	25.000	Mede afhankelijk van de realisatie van een aantal initiatieven in 2024 verwachten we een overschot 25.000.
2	6.1	Uitvoering subsidieregeling Maatschappelijk effect	10.000	Er volgen geen nieuwe subsidie aanvragen meer, de termijn van aanvraag is verstreken. Dit budget resteert en kan afgeraamd worden.
2	6.71d	Nagekomen baten en lasten Sociaal Domein	-200.000	Afrekening lokale subsidie, Sociaal Domein Achterhoek (SDA) Jeugdbeschermingstafel (JBT)/Regionale Expertise Tafel (RET) en SPUK DOS (domeinoverstijgend samenwerken).

2	7.1	Volksgezondheid	18.000	Er is een incidenteel positief saldo van 18.000. De GGD Noord- en Oost-Gelderland heeft een positief jaarrekening resultaat gehad over 2023. De gemeenten hebben een deel van dit positieve saldo terugontvangen. Daarnaast is het daadwerkelijke inwonersaantal in Oude IJsselstreek licht gedaald en in veel andere gemeenten in de GGD NOG regio is dit inwonersaantal gestegen. Hierdoor is de totale bijdrage van de gemeente Oude IJsselstreek over 2023 ook lager dan oorspronkelijk begroot.
2	6.3	IOAW	25.000	Het aantal inwoners met een IOAW-uitkering neemt af.
2	6.3	Rijksbijdragen STOER	278.000	Voorlopige BUIG 2024 is 278.000 hoger dan begroot.
2	6.3	Algemene bijstand	-303.000	Daling inwoners met inkomensondersteuning is zichtbaar. Begrote budget is niet toereikend ivm met verhoogde index. Hier tegenover staan de verhoogde rijksbijdrage.
2	6.2	Veilig thuis	-16.000	Betreft bijstelling begroting 2024 VTNOG i.v.m. CAO Jeugdzorg afspraken. Goedgekeurd op 6 juni 2024 in de Vergadering van Gemeenten Veilig Thuis. Verdeeld over Jeugd en WMO.
2	6.71	WMO	-174.000	Op basis van de overeengekomen afspraak met de aanbieder over de in te zetten zorg en het tarief zijn de voorschotten bepaald.
2	6.5	Maatschappelijke banen	125.000	Geen nieuwe maatschappelijke banen.
2	6.72-6.74	Jeugd	-712.000	Binnen de jeugdzorg budgetten geld dat het gebaseerd op de daadwerkelijk inzet in 2023.
2	6.81a	Beschermde wonen; voorstel bestemmingsreserve	238.000	De totale teruggave over 2023 van gemeente Doetinchem betreft 738.000. Het voornemen is om in de 2e Berap een bestemmingsreserve op te voeren voor plan van aanpak kleinschalig project maatschappelijke opvang ter hoogte van 238.000, het overige deel betreft saldo SD.
2	6.81a	Beschermde wonen	500.000	
2	6.82a	Lokale Toekomsttuin	100.000	Vanuit de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB) en het landelijk programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming heeft elke Gelderse jeugdhulpregio een toekomsttuin. De eerste periode liep 1-7 af. Het voorstel om de regionale toekomsttuin (in Doetinchem) per 1-7 te verlengen en uit te breiden met deelname van Oude IJsselstreek kon regionaal op onvoldoende draagvlak rekenen. De regio beraadt zich nu hoe nu verder. Uitgaven worden daarmee ook tot nader orde uitgesteld.
2	6.3	Schuldhelpverlening	25.000	De subsidies worden jaarlijks achteraf definitief vastgesteld. Dit heeft voor zowel de stichting Schuldhulpmaatje als de Stadsbank Oost Nederland geleid tot een terugbetaling over 2023 in het begrotingsjaar 2024.
2	6.3	Studietoelage	-15.000	Overschrijding van begrote bedrag, dit komt doordat er meer inwoners gebruikmaken van de studietoelage. Door een wettelijke beleidswijziging is het mogelijk om met terugwerkende kracht in aanmerking te komen voor een studietoelage.
5	0.10	Onttrekking reserve SD	339.000	Reserve SD ter dekking van de afwijkingen van SD
1	8.1	Omgevingsvergunningen RO	22.000	Indicenteel meer inkomsten van 22.000. Het betreft de leges voor afwijken van het omgevingsplan. Gezien alle projecten en aanvragen die we hebben ontvangen verwachten we hier meer te realiseren dan begroot. Met name de woningbouwplannen zorgen hier voor een plus. Tevens zal de aanpassing van de legesverordening ten aanzien van de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's), die nu beter aansluiten bij het kostenverhaal en de feitelijke kosten, voor meer inkomsten zorgen.
1	8.3	Omgevingsvergunningen Wonen en Bouwen	225.000	Indicenteel meer inkomsten van 225.000. Het betreft de leges voor de bouwactiviteit. In de begroting was al rekening gehouden met de invoering van het stelsel voor de kwaliteitsborging (WKB) waardoor er minder aan leges zouden binnen komen. Het eerste half jaar zijn echter voornamelijk vergunningen afgehandeld die al voor 2024 zijn aangevraagd en de WKB voor verbouw is uitgesteld. Hierdoor valt de terugval in leges nog erg mee. Tevens zijn er nog altijd veel woningbouwplannen die tot uitvoering komen.
*	0.7	Algemene uitkering	719.000	Voordeel 719.000 afgerond. De primitieve begroting 2024 is gebaseerd op de cijfers van de meicirculaire 2023. Vervolgens worden bij de 2e berap 2024 de effecten van de meicirculaire 2024 verwerkt. Het voordeel op de algemene uitkering wordt grotendeels bepaald door de ontwikkelingen van het accres, afwikkeling BTW compensatiefonds 2023, <ul style="list-style-type: none"> + 511.000 Algemene ontwikkelingen AU + 208.000 Afrekening voorgaande dienstjaren Geoordeelde decentralisatieuitkeringen en taakmutaties uit de meicirculaire 2024 in totaliteit afgerond 751.000 zijn als volgt te specificeren: <ul style="list-style-type: none"> + 199.000 Omgevingswet + 118.000 Bommenregeling + 434.000 Dec. uitkeringen SD als Participatie Deze bedragen worden middels een administratieve begrotingswijziging toegerekend aan de desbetreffende taakvelden/grootboeknummers.
Totale verwachte afwijking			1.514.000	

5	0.10	Bestemmingsreserve plan van aanpak kleinschalig project maatschappelijke opvang	-238.000	Teruggave over 2023 van gemeente Doetinchem. Het voornemen is om in de 2e Berap een bestemmingsreserve op te voeren voor plan van aanpak kleinschalig project maatschappelijke opvang. Dit moet als extra besispunt opgenomen worden.
Totale verwachte afwijking			1.276.000	

Bedragen x €1

*De algemene uitkering heeft effect op meerdere programma's

Risico's en verwachtingen

Pgr	Tkvd	Omschrijving	Toelichting op de afwijking
4	7.4	Bodemsanering Borgsche Rieten	Voor een woningbouwlocatie aan de Borgsche Rieten Terborg moet een bodemsanering worden uitgevoerd. Hiervoor wordt ook een subsidietraject doorlopen. Het risico is welke kosten worden voor de gemeente gerekend en welk bedrag aan subsidie wordt toegekend. Daarnaast is het mogelijk dat door vertragingen de gehele sanering naar 2025 wordt geheveld.
5	0.1	Pensioenverplichtingen wethouders	De actuele rekenrente voor de berekening van wethouderspensioenen is lager, derhalve moet er meer gereserveerd worden om aan de toekomstige pensioenverplichtingen te kunnen voldoen. De rente van november 2024 is bepalend voor de hoogte van de voorziening die in de jaarrekening moet worden meegenomen. Derhalve is er nog geen bedrag opgenomen in de 2e berap maar er is een risico dat hier een tekort ontstaat.

Investerings

Pgr	Tkvid	Omschrijving	Afwijking	Toelichting op de afwijking
5	0.8	Grond gemeentewerf	238.000	Met de komst van de ambulancepost op de gemeentewerf, (snellere af en aanrijtiden) het verder verduurzamen van de openbare ruimte, (hergebruik van materialen), het VANG beleid, waardoor de werf meer opengesteld zal worden voor het brengen van snoeiafval door onze inwoners en het steeds meer overgaan op elektrisch rijden waardoor de capaciteit van opladen erg krap is, zal de gemeentewerf te klein zijn. Hierdoor heeft het college B&W besloten het naastgelegen perceel aan te kopen. Door de aankoop zijn we weer in staat om toekomstbestendig te zijn en weer volledig invulling geven kan worden aan de toekomstige ontwikkelingen waar we als gemeente voor staan.
1	2.1	Vogelbuurt	156.000	In de Vogelbuurt is de laatste fase woningbouw aan de Eksterstaat in aanbouw. Als gemeente moeten wij hierop aansluitend de openbare ruimte aanpakken. De aanbesteding hiervoor heeft plaatsgevonden en de laagste inschrijver zat 156.000 boven onze raming. Omdat het werk wel uitgevoerd moet worden, dient het investeringskrediet met 156.000 te worden verhoogd.
Totale verwachte afwijking			394.000	

Bedragen x €1

Taakstellend ingezet t.b.v investeringen begroting 2025-2028

Pgr	Tkvid	Omschrijving	Afwijking	Toelichting op de afwijking
1	2.1	Beveiliging spoorwegovergangen	-200.000	Project beveiliging onbewaakte spoorwegovergangen is afgerond en de subsidie met de provincie is afgewikkeld. Dit betreft het restantkrediet.
1	5.7	Plaatsing Schabracqmeubilair	-150.000	Het plaatsen van het Schabracqmeubilair worden bekostigd vanuit de middelen Tennet die zijn ontvangen voor kunst in de openbare ruimte.
1	8.3	Lokaal energiefonds	-250.000	Het lokaal energiefonds verlagen wij van 500.000 naar 250.000 waardoor minder toekomstige initiatieven gehonoreerd kunnen worden. Een bedrag van 250.000 is voldoende om aan te sluiten bij de bijdragen die regionaal worden ingebracht.
5	0.8	Maai-zuigmachine vanuit ecologische bermbeheer	-400.000	De inzet van een maai-zuigmachine gaan we uitbesteden, waarmee het geplande investeringsbedrag van 400.000 euro vervalt. De kosten worden gedekt binnen de exploitatie. Dit heeft geen gevolgen voor ons beleid.
Totale verwachte afwijking			-1.000.000	

Bedragen x €1

Grondexploitatie

Inleiding

In april 2021 heeft de gemeenteraad vijf uitleglocaties vastgesteld voor de ontwikkeling van woningbouw binnen onze gemeente. Daarbij gaat het om de volgende locaties: Varsseveld De Tuit, Varsseveld Noord, Biezenakker in Ulft, Lenteleven in Gendringen en Voorbroek in Terborg. Samen met de transformatie van de Wesenthorst in Ulft en De Keurkamer in Ulft kunnen we deze zeven projecten duiden als grootschalige ontwikkellocaties die in voorbereiding zijn binnen gemeente Oude IJsselstreek. In dit hoofdstuk volgt een toelichting op de financiële stand van zaken.

In november 2021 is het voorstel aangenomen om na behandeling van de startnotitie voor Varsseveld De Tuit niet elke stap in het proces aan de raad ter besluitvorming voor te leggen, maar de startnotitie en het locatiepaspoort alleen door het college te laten bekrachtigen. Daarmee vervalt echter ook het moment waarop normaliter de raad besluit over het opvoeren van een voorbereidingskrediet voor een dergelijk project. Bij de behandeling van de startnotitie Lenteleven en Biezenakker is voorgesteld om de start en de stand van zaken van de voorbereidingskredieten voor deze locaties in de Berap op te nemen. Daarmee wordt u tweemaal per jaar geïnformeerd over de (financiële) stand van zaken.

De Tuit

Binnen Varsseveld De Tuit is een onderscheid te maken in een voorbereidingskrediet van € 898.525 en in een aankoopkrediet van in totaal € 7.500.000 (3 x € 2.500.000). Alvorens in te gaan op de financiële stand van zaken is een toelichting op de totstandkoming van de hiervoor benoemde kredieten noodzakelijk:

* Voorbereidingskrediet: op 28 oktober 2021 heeft de raad de startnotitie voor Varsseveld De Tuit vastgesteld. In de startnotitie waren de planontwikkelingskosten (planvoorbereidingskosten) op een bedrag van € 200.000 begroot. De planontwikkelingskosten bestaan uit interne uren, de inzet van externe adviseurs en onderzoekskosten. De begrote uitgaven zijn voor het opstellen van de startnotitie en het locatiepaspoort. Het locatiepaspoort is op 14 juni 2022 door het college vastgesteld. Vervolgens zijn nog een drietal aanvullende voorbereidingskredieten aan de raad gevraagd, te weten: een bedrag van € 85.000 met het opstellen van de 1e Berap in 2022, € 513.525 met het opstellen van de 1e Berap in 2023 en tot slot € 100.000 met het opstellen van de 2e Berap 2023. Daarmee bedraagt het totaal gevoteerd voorbereidingskrediet € 898.525.

* Aankoopkrediet: de raad heeft op 28 oktober 2021 (zaaknummer 295422) ingestemd met het mandateren van het college voor het doen van aankopen voor een bedrag van 2,5 miljoen euro per boekjaar ten behoeve van de ontwikkeling van (een deel) van het plangebied in Varsseveld waarbij het mandaat gelijktijdig eindigt met het voorkeursrecht in 2024.

Inmiddels is het bestemmingsplan, exploitatieplan, beeldkwaliteitsplan en de grondexploitatie door de raad op donderdag 25 april 2024 vastgesteld. De stukken hebben tot 19 juni 2024 ter inzage gelegen en er zijn zes beroepschriften ingediend bij de Raad van State. Op dit moment nog niet duidelijk wat dit gaat betekenen voor de planning.

De gemeentelijke grondexploitatie is met het besluit van de raad d.d. 25 april 2024 geopend en alle tot nu toe gerealiseerde uitgaven worden dan ook overgeheveld naar het nog te openen grootboeknummer (deze wordt op korte termijn geopend). De gemeentelijke grondexploitatie wordt tenminste één keer per jaar geactualiseerd in het kader van de jaarstukken. Verantwoording over de grondexploitatie vindt plaats middels de paragraaf grondbeleid en de meerjaren prognose grondexploitaties (MPG).

't Hiddink (Varsseveld Noord)

Op basis van de Startnotitie uit 2022 is in 2023 gestart met het locatiepaspoort voor Varsseveld Noord (inmiddels hernoemd naar 't Hiddink). Destijds waren in de startnotitie de voorbereidingskosten begroot op een bedrag van in totaal € 235.000. Dit bedrag is in de 2e Berap 2022 opgevoerd. Er zijn kosten gemaakt voor onderzoeken, interne uren, een begin van het locatiepaspoort, het ombouwen daarvan naar een (omgevings)programma (als nieuw instrument onder Ow) en diverse informatiebijeenkomsten voor onze inwoners.

Het college stelde op 4 juni 2024 het programma voor 't Hiddink vast. Hierdoor ligt er een ruimtelijke visie voor deze uitleglocatie én is het voorkeursrecht gemeenten met 3 jaar verlengd. Het vastgestelde Programma vormt straks de basis voor een stedenbouwkundig plan.

Het college besloot ook de renovatie van de Bettekamp in Varsseveld door Azora voorrang te geven ten opzichte van de start van een deel van 't Hiddink. Dit vanwege de beperkte beschikbaarheid van elektriciteitsaansluitingen voor nieuwe ontwikkeling door de netcongestie. Dat betekent ook dat de stedenbouwkundige uitwerking van 't Hiddink niet eerder start dan in 2025. Het voorbereidingskrediet is medio juli 2024 niet volledig aangesproken en het voorstel is om het restant van het voorbereidingskrediet (circa € 60.000) vooralsnog te handhaven met het oog op een mogelijk vervolg in 2025.

Biezenakker

In juni 2023 heeft het college het locatiepaspoort voor Biezenakker vastgesteld. Inmiddels is in juli 2024 het stedenbouwkundig plan door het college vastgesteld als basis voor het opstellen van het TAM - IMRO plan (voorheen bestemmingsplan). In de 2e helft van 2024 wordt volop aan het TAM-IMRO plan gewerkt en de planning is vooralsnog om deze voor het einde van dit jaar afgerond te hebben zodat die in procedure gebracht kan worden.

Na het vaststellen van de startnotitie heeft de raad via de 1e Berap van 2022 het voorbereidingskrediet van in totaal € 298.080 exclusief BTW beschikbaar gesteld voor het opstellen van de startnotitie, het locatiepaspoort en een deel van het stedenbouwkundig plan. Met het opstellen van de 2e Berap voor 2023 is een aanvullend voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 439.969 exclusief BTW en daarmee komt het totaal gevoteerd voorbereidingskrediet uit op een bedrag van € 738.049 exclusief BTW. Op dit moment is de verwachting dat we niet met het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet uit de voeten kunnen. In afgelopen periode is onder meer gebleken dat we voor archeologie een uitgebreid proefsleuvenonderzoek moeten uitvoeren en zijn aanpassingen in het stedenbouwkundig plan noodzakelijk gebleken. Derhalve is een aanvullend voorbereidingskrediet van in totaal € 111.347 exclusief BTW op peildatum 1 januari 2024 noodzakelijk voor de inzet van het projectteam, het afronden van de benodigde onderzoeken, het opstellen van het omgevingsplan en het maken van een begin met de civieltechnische uitwerking. Het totaal voorbereidingskrediet komt, na het verstrekken van het aanvullend benodigd voorbereidingskrediet, uit op een bedrag van € 849.396 exclusief BTW op peildatum 1 januari 2024.

Lenteleven

In juni 2023 heeft het college het locatiepaspoort voor Lenteleven vastgesteld. Inmiddels is in juli 2024 het stedenbouwkundig plan door het college vastgesteld als basis voor het opstellen van het TAM - IMRO plan (voorheen bestemmingsplan). In de 2e helft van 2024 wordt volop aan het TAM-IMRO plan gewerkt en de planning is vooralsnog om deze voor het einde van dit jaar afgerond te hebben zodat die in procedure gebracht kan worden.

Na het vaststellen van de startnotitie heeft de raad via de 1e Berap van 2022 het voorbereidingskrediet van in totaal € 268.630 exclusief BTW beschikbaar gesteld voor het opstellen van de startnotitie, het locatiepaspoort en een deel van het stedenbouwkundig plan inclusief de bijbehorende onderzoeken. Met het opstellen van de 2e Berap voor 2023 is aan een aanvullend voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 369.620 exclusief BTW en daarmee komt het totaal gevoteerd voorbereidingskrediet uit op een bedrag van € 638.250 exclusief BTW. Op dit moment is de verwachting dat we niet met het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet uit de voeten kunnen. In afgelopen periode is onder meer gebleken dat aanpassingen in het stedenbouwkundig plan noodzakelijk gebleken. Derhalve is een aanvullend voorbereidingskrediet van in totaal € 39.175 exclusief BTW op peildatum 1 januari 2024 noodzakelijk voor de inzet van het projectteam, het afronden van de benodigde onderzoeken, het opstellen van het omgevingsplan en het maken van een begin met de civieltechnische uitwerking. Het totaal voorbereidingskrediet komt, na het verstrekken van het aanvullend benodigd voorbereidingskrediet, uit op een bedrag van € 677.425 exclusief BTW op peildatum 1 januari 2024. Bij het vaststellen van het omgevingsplan door de raad voor deze ontwikkeling worden de tot dan gerealiseerde planontwikkelingskosten ingebracht in de te openen gemeentelijke grondexploitatie.

Voorbroek

Voor deze uitleglocatie is nog geen project opgestart en is dus ook nog geen voorbereidingskrediet opgevoerd.

De Wesenthorst

In 2020 is er €100.000 voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor transformatie van de Wesenthorst en omliggend gebied. In 2021 is, na het vaststellen van de startnotitie, gestart met het traject van herontwikkeling van het plangebied. De raad heeft via de 1e Berap 2023 een aanvullend voorbereidingskrediet ter grootte van € 185.493 beschikbaar gesteld.

De tot nu gerealiseerde uitgaven hebben betrekking op onderzoeken, juridisch advies, het opstellen van het concept van de ruimtelijke visie en interne uren. In de laatste maanden van 2023 worden er kosten gemaakt voor afronding van de ruimtelijke visie, het stedenbouwkundig plan, aanvullende onderzoeken en interne uren. De gemaakte voorbereidingskosten worden uiteindelijk overgeheveld naar de door de gemeente te openen grondexploitatie voor plangebied Wesenthorst.

De Keurkamer

Met het vaststellen van de startnotitie wordt in 2024 een start gemaakt met de herontwikkeling van de Keurkamer in Ulf. Op deze gemeentelijke locatie is het de bedoeling om 50 tot maximaal 75 woningen te bouwen. Tot en met 2025 wordt gewerkt aan een stedenbouwkundig ontwerp en een woonprogramma. Daarna wordt de grond aan een ontwikkelende partij verkocht. Binnen het voorbereidingskrediet van € 82.515,- worden uitgaven gedaan voor de projectleiding, interne en externe uren, onderzoeken, juridisch advies, taxatie en het opstellen van een stedenbouwkundig ontwerp. De gemaakte voorbereidingskosten worden uiteindelijk overgeheveld naar de door de gemeente te openen grondexploitatie voor plangebied Keurkamer.

Begrotingswijziging

Pgr	Begrotingswijziging	Saldo
1	De gemeente waar het goed wonen is	454
2	Een leefbare gemeente	-510
3	De werkende gemeente	-147
4	De dienstverlenende gemeente	-113
5	Bedrijfsvoering/ overhead	122
99	Algemene dekkingsmiddelen	1.469
Saldo begrotingswijzigingen*		1.276

* inclusief te vormen bestemmingsreserve

Budgettair neutrale wijzigingen

Programma (x1.000)	Uitgaven	Inkomsten	Toelichting
1 De gemeente waar het goed wonen is	43.913	88.913	Oudheidkunde, Regeling CDOKE, Project VANG, reguleren OR, Sportcomplex.
2 Een leefbare gemeente	2.925.082	2.840.665	Oudheidkunde, Spuk Gala, Spuk opvang Oekraïne, Bijzondere bijstand, TOZO, Spuk Inburgering, Jobcoaching, Dorpendeal Provincie- Kerk Etten, BBZ.
3 De werkende gemeente	125.441	125.441	Bijdrage Achterhoek Food.
4 De dienstverlenende gemeente	50.000	-	Milieubeheer.
5 Bedrijfsvoering/ overhead	156.000	245.417	Doorontwikkeling, reserve overige baten en lasten, reserve inkomensregelingen.
99 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	
Saldo begrotingswijzigingen	3.300.436	3.300.436	

Budgettair neutrale wijzigingen investeringen

Programma (x1.000)	Uitgaven	Inkomsten	Toelichting
1 De gemeente waar het goed wonen is	513.881	513.881	Klimaatadaptatie riool Impuls
2 Een leefbare gemeente	-	-	
3 De werkende gemeente	-	-	
4 De dienstverlenende gemeente	-	-	
5 Bedrijfsvoering/ overhead	-	-	
99 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	
Saldo begrotingswijzigingen	513.881	513.881	

Onvoorzien

Op basis van wet- en regelgeving is in de begroting een stelpost onvoorzien opgenomen. Dit is ongeveer € 50.000 per jaar. Om van de stelpost onvoorzien gebruik te maken, moet het doel voldoen aan de 3 O's: onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

Onvoorzien begroting 2024 (x 1.000)	Aanwending	Nog te besteden
Primitieve begroting beginstand		50
Stand 1-9-2024	-	50

